

■ **Martin Diviš (39)**

Předseda představenstva a generální ředitel pojišťovny Kooperativa. Je ženatý, má syna.

JAKÝ JSEM...

Čím jsem chtěl být jako dítě? Jako každý kluk pilotem. A splnilo se mi to.

Jaké umím jazyky?

Tak dobře, jak bych chtěl, asi žádný. Domluví se německy, anglicky a rusky.

Jak relaxuji? Málo. Chtěl bych se naučit více. Relaxuji na kole, s knihou či kytarou.

Ve které historické době bych chtěl žít a proč? Vážím si toho, že jsem se narodil v době a v zemi, kde není ani válka, ani hlad. Všichni bychom si toho měli vážít...

Se kterou historickou nebo současnou osobností bych se chtěl potkat?

S Janem Werichem.

S Janem Werichem.

JÁ A BYZNYS...

Jak jsem vydělal své první peníze? Když jsem prodával na brigádě nanuky na koupališti.

Kolik peněz u sebe obvykle nosím?

Moc ne. Dneska se nosí spíše karty.

Můj největší podnikatelský úspěch?

Když nepočítám prodej nanuků, tak si nejvíce cením kariéry v Kooperativě.

Nejdražší věc, kterou jsem si kdy koupil?

Nejvíce jsem zaplatil za své chyby, ale i tak to byla moje nejlepší investice. Nejdražší věc je spokojená rodina, ale ta se koupit nedá.

Jak bydlím? Na samotě u lesa.

Na samotě u lesa.

MOJE...

Značka auta, kterým jezdím?

BMW. Řídím se slovy svého táty, že někomu stačí auto, a někdo potřebuje BMW.

Značka hodinek, které nosím?

Prim, protože jsem patriot a vím, že i u nás se vyrábějí skvělé věci.

Moje oblíbená kapela? Čechomor.

Můj oblíbený sport? Kolo. Ale nejjezdím hodně.

Můj oblíbený literární žánr či autor?

Cokoli vtipné, chytré a české – Werich, Horníček, Svěrák.

Můj oblíbený film nebo herec?

Na samotě u lesa.

-zat-

Foto: 1 Karel Šanda, 2 Jakub Stedler

PROPAD ČESKÉHO ŠKOLSTVÍ.

„Jestliže absolventy nedokážeme umístit, tak jako by ani nebyli vzděláni,“ říká ekonom Milan Zelený.

Bubliny musí splasknout

Ekonom MILAN ZELENÝ kritizuje americké centrální bankéře, kteří nemají plán, jak ukončit pumpování peněz do ekonomiky. „Nevědí, jak z toho ven. Kdykoli jen zmíní utažení kohoutků, tak okamžitě všechny burzy začínají být nervózní.“

Jak byste komentoval současnou praxi centrálních bank, které neustále tisknou peníze?

Krizová situace trvá už šest let. Samozřejmě první kroky a reakce obsahovaly určité nové intervence. Ale po šesti letech je tento postup diskutabilní. Je třeba vyhodnotit, co se děje. Závěr můj i mnoha jiných lidí je, že opatření nezabrala v tom smyslu, abychom se z krize vymanili.

Řada lidí tvrdí, že levné peníze vedou jen ke vzniku bublin na trzích. Má americká centrální banka plán na ukončení přísunu levných peněz?

Plán není žádný, sledují situaci ze dne na den. Nevědí, jak z toho ven. Kdykoli jen zmíní utažení kohoutků, tak okamžitě všechny burzy začínají být nervózní, protože jsou na přílivu peněz závislé. Peníze umožňují vytvářet bubliny, což přispívá k rychlým „dobrým“ výsledkům. Už dávno došlo k odpojení reálné ekonomiky a vývoje burz. Já si myslím, že Larry Summers odmítl kandidaturu na šéfa

Fedu, protože se právě problémem exitu nechce zabývat. A paní Yellenová (*Janet Yellenová se má v lednu stát guvernerkou Fedu, pozn. red.*) do toho spadne.

Jsou tedy bubliny tlačeny vzhůru určitým návykem zúčastněných?

Vlastností ekonomických systémů je, že se lidé adaptují. Už si proto na ten přísun peněz navykli a je zabudovaný do jejich myšlení. Když se tištění peněz rozhodnou zastavit, nastane na burze chaos. Musí opatrně a zdoluhavě. Larry Summers měl u Mezinárodního měnového fondu projev, kde uvedl, že jsme v takzvané „sekulární stagnaci“, která má dlouhodobě trvání třeba až dvacet let. A to se týká USA i vyspělého světa. Takže je vlastně třeba bubliny uměle udržovat, protože jinak by musely jít úrokové míry do negativních hodnot. Pokud současná bublina praskne (což musí), zdiskredituje se posledních šest let úsilí Fedu a světových centrálních bank.

Co by znamenalo zavedení negativních úrokových měr?

Představte si, že by podle Summese byly úrokové míry negativní. Vy byste musel bance platit za to, že jí dáváte peníze. Ale banky se na to připravují. To by byl konec hotovosti a lidé by raději dávali peníze do slavníku. Ale banky jsou mazanější a mohou prosadit, že kdykoli někdo bude kupovat za hotové, bude platit progresivní daň. Až ho doženou dát peníze zase do banky. Stát je dnes tak silný, že donutí lidi spořit, i když jim zdaní hotovost. Neříkám, že se to stane, ale opravdu se negativními úroky již zabývají.

Zlato letos po dvanácti letech zaznamená propad. Jaký očekáváte další vývoj?

Zlato se dávno stalo předmětem spekulace a nynější pokles je také spekulativní. Příliš mnoho lidí zlatu věřilo a teď se toho nemohou zbavit. Ceny zlata byly vyhnány příliš vysoko. Princip všech bublin spočívá v tom, čemu se v Česku říká „létadlo“. Vy nakoupíte, ale musíte mít zajištěno, komu prodát, a proto k tomu potřebujete další lidi, co to koupí dražší než vy. A proto běží kampaně na zlato, lidé se pak stávají součástí této hry na burze. Proč pořád někomu cpou zlato? Kdyby šlo o takové terno, tak si ho investoři nechají.

Objevily se rovněž nové spekulativní hvězdy v podání virtuálního měn, jako je bitcoin.

Bitcoin nemá ještě vyvinutý trh a bubliny zde vznikají snadno. Já si myslím, že tyto nové virtuální digitální měny jsou předzvěstí lokálních měn. Místní ekonomiky by totiž mohly trpět tím, kdyby se zavěsily na euro nebo dolar, a vystavily se tak spekulativním pohybům. Lokální měny by měly naopak posilovat regionální ekonomiku stabilitou a vyrovnaností. Mohou to být časem i „místní“ bitcoiny, ale krát-

PLACENÁ INZERCE

Milan Zelený (71)

Patří dlouhodobě mezi nejcitovanější české ekonomy. Po studii na pražské Vysoké škole ekonomické zamířil v roce 1967 do USA. Po srpnové okupaci v roce 1968 se už nevrátil a získal americké občanství. Působí na mnoha univerzitách – například na Fordham University v New Yorku, na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, či Xidian University v čínském městě Xi'an a dalších. Je autorem více než šesti set odborných publikací, studii a knih z oblasti ekonomie, řízení nebo kybernetiky. Mezi jeho koníčky patří pěstování květin či chov pávů. Má syna Maxmiliána.

kodobě pochybují. Regiony mohou používat eura, ale pro vnitřní transakce bude efektivnější místní měna.

Co očekáváte od roku 2014?

Ekonomiku může dnes ohrozit jen opakování stejných chyb. Nefungující, ale pokračující intervence nedovoluje transformaci ekonomiky plný rozmach. Každý se snaží „zachránit“ jen to staré, přežití, nevyhovující – jako dříve komunisté. V tom vězí největší hrozba. Všichni se drží stejného způsobu myšlení. Musíte si hledat svoji vlastní cestu. Každý musí mít svoji vizi, protože jinak zmizí prameny nového myšlení. U stejného myšlení pak není problém něco prosadit, ale pokud to není správné, tak je to nejhorší, co se nám může stát: že rychle a jednohlasně prosadíme věci nesprávné...

Jak hodnotíte intervence České národní banky? Nepřispěje to ke snížení životní úrovně?

Nevidím do jejich kuchyně a jejich čísel. Myslím, že je zásadní, aby se s tím vyšlo na veřejnost. Parlament by měl, jako to dělají v USA, uspořádat veřejné slyšení, kde by prostě bankéři vysvětlili a doložili deflační hrozby, a nejen o tom mluvili. Naše ekonomika by neměla takové intervence dělat, protože je výrazně závislá na německé a západoevropské ekonomice. Komu to pomáhá? Malým českým podni-

kům, co poskytují subdodavatelské služby, to nijak nepomůže. Jsem proti tomu. Ale nejistotu indikuje i to těsné hlasování ČNB v poměru 4 : 3.

Stále větší počet lidí pracuje mimo svůj obor. Nerozcházejí se zájmy firem a schopnosti absolventů vysokých škol?

Ten typ člověka, kterého podnik potřebuje, není typ se vzděláním, které poskytujeme. My potřebujeme lidi s praktickým použitím, naše vzdělávání je v podstatě přenos informací. A ty jsou komoditou, kterou si každý jen trochu šikovný člověk najde na internetu a nemusí se to biflovat ve škole. Školství v Česku výrazně propadá. Správně použitelné a podnikatelské vzdělání je důležité pro konkurenceschopnost. Jestliže absolventy nedokážeme umístit, tak jako by ani nebyli vzděláni.

Jedním ze zásadních problémů je absence zapojení lidí do praxe už během studia. Kde vidíte hlavní problém?

Školy nejsou založené na propojení s praxí. A když to nedokážou školy, tak budete muset sám. Základem jsou jazyky. Jestliže podniky nedostanou, co potřebují, tak si začnou vzdělávat vlastní pracovníky. Podniky si proto zakládají univerzity. U nás se lidé neučí podnikat. Učí se dělat případové studie jako před padesáti lety. Držet krok v tom, co se děje, je pro řadu učitelů příliš náročné. Doba se změnila, nezvratně.

Jak tedy přiblížit absolventy více podnikům a jejich nárokům?

Existuje základní strategie 3P. Zprvč musíme pochopit, co se děje. A v ČR je toto úsilí minimální, média tomu také nepomáhají. Bez pochopení nemůžete správně rozhodovat. Další P je přizpůsobit se. A v konečném důsledku využít příležitosti.

Pavel Hejkrlik

BOHEMIA SEKT NEALKOHOLICKÝ

NEVZDÁVEJTE SE SVÝCH POŽITKŮ

Máte-li rádi jedinečnou atmosféru uvítání sklenkou sektu nebo milujete stylová přířuknutí s přáteli a chcete se zříci alkoholu, určitě oceníte nealkoholický Bohemia Sekt. Byl vytvořen šetrným odalkoholizováním vybraných vín a vyznačuje se typickou svěží zlatavou barvou, harmonickou květnatou vůní a lehkou lahodnou chuť.

